

Tasarımdan Nihani Ürüne... Özetle Aşamalar

Can EREL
Uçak Mühendisi
can.erel@canerel.com.tr

Son günlerde, IDEF17 hazırlıkları kapsamında paylaşılan basın bülteni ve basın haberlerinde geçen hava aracı / silah sistemelerine,

"Render Model > Mock-Up / Model > Prototip > Nihai Ürün"
sürecini ve farklılıklarını bilerek bakmak ve değerlendirmek gerekir....
...özetle düşüncelerimi paylaşayım:

Render Model

Render, (bilgisayarda) çizilmiş veya düzenlenmiş olan ham modeli bir program aracılığıyla işleyip resim veya video haline çevirmektir.
...bu işlemi gerçekleştirmek için çeşitli bilgisayar yazılımlarına ihtiyaç duyulur.

Güncel bir örnek:

TUSAŞ'ın IDEF17 öncesi basın bülteninde yer verdiği Milli Muharip Uçak GÖRÜNTÜSÜ

Mock-Up / Model

Tasarımın başlangıcından sonucuna kadar, tasarım sürecine eşlik edecek olan o tasarıma dayalı 3 boyutlu model; gösterim ve eğitim amacı ile de kullanılır. Model aşamasının bir sonrası prototiptir; işlev de kazandırılan...

..modellemenin degeşişen/değişen tasarımla yenilenmesi kontrol altında tutulması gereklidir.

Güncel bir örnek:

TUSAŞ'ın IDEF17 için hazırladığı Özgün Helikopter Modeli

(Türk/Türkiye'ye atfen "T", helikopterin maksimum 6 ton kalkış ağırlığı, 2 motor ve 5 pale sahip olması sebebiyle, T-625 olarak isimlendirilmiş)

Prototip

İşlev kazandırılmış model olarak düşünüşlebilir.

Güncel bir örnek:

Altay Tankı

Nihai Ürün

Müşteri istelerini karşılayacak şekilde (tesleri yapılmış, valide ediltüm işlevleri ile hizmete hazır olan.

Yani...

...isterlerle tasarımı yapılan, geliştirilerek üretilen üründe her bir tanımlı / gerekli "**Verification** (mantıksal ve deneysel tanıtlama) - **Test - Certification** (işleve elverişli) - **Qualification** (göreve elverişliliği) ve **Validation** (tasdik edilme)" aşamalarının gerekli yöntemlerle yapılmış olarak müşteriye teslim edilebilir ürün..

Güncel bir örnek:

T129 ATAK Helikopteri

Önem ve özenle hatırlatmak istedim; ki, olmayan beklenmesin, olan da bilinsin!

Kaynakça

1. TUSAŞ Basın Bülteni: "[TUSAŞ IDEF 2017'de İlkleri ile Yer Alacak](#)".
2. Kokpit.Aero: "[TAI TF-X'in yeni fotoğrafını paylaştı](#)".